

Uunga
Inatsisartuni ilaasortaq, Inuit Ataqaṭigiit
Asii Chemnitz Narup

Dato: 05-09-2022
Suliap normua: 2022 - 16234

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
E-mail: asn@nanaoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarneq pillugu § 37 naapertorlugu apequtit pillugit

Asasara Asii Chemnitz Narup

Akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarneq pillugu apequtinnut qujanaq. Apequtivit akinissaannut Inatsiseqarnermut ministereqarfimmit ilanngussanik pissarsisoqarsimavoq. Inatsiseqarnermut ministereqarfiup ilanngussai uingasumik allanneqarput.

1. Eqqartuussinermi aalajangiinernut tapiliullugu akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarneq pillugu suliamik aallartitsinissaq, ukiuni pingasuni misiliutitut, sumut killippa? (Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsitst § 319 malillugu)

Akissut:

Apeqqut nr. 1 pineqartillugu, inatsiseqarnermut ministerip, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussaq oqaloqatigereernerisigut, akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarneq pillugu misiligummik aaqiineq aallartissinnaagaa, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmi § 319-p malitsigigaa, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa. Massakkuugallartaq Kalaallit Nunaanni akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarneq pillugu misiligummik aaqiinnissaq pillugu nalunaarutissamik suliaqarneq Inatsiseqarnermut ministereqarfimmi suliaq ingerlanneqarpoq. Nalunaarummik suliaqarneq ilaatigut Naalakkersuisut, Naalagaaffiup politiivi aamma Kalaallit Nunaanni Politiit suleqatigalugit ingerlanneqarpoq. Nalunaarutip 2022-p naanerani atulersinneqarnissaa massakkuugallartaq naatsorsuutigineqarpoq.

2. Kalaallit Nunaanni Politiit Kalaallit Nunaannilu eqqartuussiviit saniatigut attuumassutillit, oqartussat ilisimasallillu kikkut misiliutitut aaqqissuussinissamut sinaakkusiinissamut siunnersuuteqaqqullugit akuutinneqarpat?

Akissut:

Apeqqut nr. 2 pineqartillugu, ilaatigut inatsisissatut nalunaarutissatullu siunnersuutit suliarineqarnerannut atatillugu, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup ingerlaavartumik pisortatigoortumik pisortatiguunngitsumillu

*oqartussaasunut peqataasunullu attuumassuteqartunut
oqaloqatiginnissutigisarmagit, inatsiseqarnermut ministereqarfiup
nalinginnaasumik ilisimatitsissutigissavaa. Kalaallit Nunaanni akerleriinnik
isumaqatigiissitsiniartarneq pillugu misiligummik aaqqiinissaq pillugu
nalunaarutissamik suliaqarnermi taamaalilluni suliaasaqarfimmi sullissisut
attuumassuteqartut suleqatigalugit pivoq, matumani ilaatigut Kalaallit Nunaanni
Politiit, Naalagaaffiup politiivi aamma Naalakkersuisut. Aammattaaq Kalaallit
Nunaanni akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarneq pillugu misiligummik
aaqqiinnermik pilersitsinissaq pillugu apeqqut ilaatigut Kalaallit Nunaanni
Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni oqallisigineqarsimavoq.
Kalaallit Nunaanni akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarneq pillugu
misiligummik aaqqiineq pillugu nalunaarutissamut missingiut
atulersinneqannginnermini tamanut tusarniutigineqarumaarpoq.*

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit 2012-imi
aqutsisoqatigiinnik pilersitsisimapput, taakkulu Kalaallit Nunaanni akerleriinnik
isumaqatigiissitsiniartarnerup atortuulersinneqarnissaanut periarfissat
taamaattuliortoqassappallu ilusaasinnaasut misissortussaavaat.
Isumaginninnermut oqartussaasunit, Naalakkersuisunit, Nunatsinni
Eqqartuussiveqarfimmit, taama tulleriillutik, Københavns Universitetimit aamma
Syddansk Universitetimit ilisimatuunit aamma Kalaallit Nunaanni Politiinit
aqutsisoqatigiit ilaasortaqaarsimapput. Matumani Norgemi akerleriinnik
isumaqatigiissitsiniartarnermit misilittakkat ilanngunneqarput. Misiligummik
aaqqiinnermik aallartitsisoqartariaqartoq aqutsisoqatigiit innersuussutigaat,
tassani akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarneq pineqaatissiinnermut
tapiliutaassalluni, kisianni tamatuma peqatigisaanik inunnut 15-iniit 17-it
ilanngullugit ukiulinnut akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarneq
pineqaatissiinnermit allatut qinigassatut periarfissaassalluni.

Tamatuma kingorna Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik, Kalaallit Nunaanni
Politiit, Nunatsinni Eqqartuussiveqarfik, soorlu aamma Kalaallit Nunaanni
Pinerluttunik isumaginnittut Inatsiseqarnermut ministereqarfimmut
noqqaassuteqarnermi ilanngunneqarsimasut, noqqaassullu taanna 2020-imi
apriilip 21.-iani nassiunneqarpoq.

3. Innersuussutit siunnersuutilluunniit qanoq ittut attuumassutilinnit taakkunanga, oqartussanit ilisimasalinnillu apuunneqarpat?

Akissut:

*Apeqqut nr. 2 pineqartillugu, akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarneq pillugu
aaqqiinnermik pilersitsinissaq pillugu oqaloqatiginninnerit ukiuni arlalinni
ingerlanneqarsimasut, aamma piffissap taassuma ingerlanerani
pisortatigoortumik pisortatiguunngitsumillu peqataasunik attuumassuteqartunik
oqaloqatiginnittoqartarsimasoq, aammattaaq 2-mi akissut peqatigalugu takuuk,
Inatsiseqarnermut ministereqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa. Tassunga
atatillugu siunnersuutit innersuussutillu tiguneqarsimasut, taamaalillutik
pisortatigoortuupput pisortatigoortuunngitsumillu pissuseqarlutik, taamaamat
siunnersuutit innersuussutillu tamaasa pillugit piviusumik paasissutissiinissaq
periarfissaanngilaq. Taamaattoq inuusuttunut inatsisinik unioqutitsisimasunut*

akerleriinnik isumaqatiginninniarnaq pillugu misiligummik aaqqineq pineqaatissinneqarnermut ilassutitut imaluunniit pineqaatissinneqarnermut taarsiullugu qinigassatut allatut atorineqassanersoq ilaatigut oqallisigineqarsimammat ilisimatitsissutigineqassaaq. Tassunga atatillugu akerleriinnik isumaqatiginninniartarneq pillugu isumaliutissiissut nr. 1501 innersuussutigineqarsinnaavoq, tassani qallunaat akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarnermik aaqqiineri nalilersuiffigineqarput, aamma pillaanermut taarsiullugu akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarneq allatut qinigassanersoq pillugu apeqquut aamma eqqarsaatersuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politiinit aamma Nunatsinni Eqqartuussivimmit naalakkersuisoqarfiup ataatsimeeqateqarnerani, aalajangiinernut tunngatillugu, taamaalilluni suliaq eqqartuussivimmi naammassineqarniassammat, pillaatissiinermut taarsiullugu akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarnerup allatut qinigassaanissaata qanoq suliarineqarnissaa unammillernartoqassammat ilisimatitsissutigineqarmat, Naalakkersuisut ilassutitut ilimatitsissutigissavaat. Tamanna tunngavigalugu akerleriinnik isumaqatigiissitsiniarnermik misiligummik aaqqiineri takkuttussami, aallaqqaataasumik akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarneq pillaanermut ilassutitut atortussanngortinneqarnissaa Naalakkersuisut Inatsiseqarnermut ministereqarfimmut innersuussutigaa.

Aammattaq akunnermuliuttutut inissisimasussaq taamaattoqassappat nunami ilaqutariinnik sullissivinni sulisunit suliarineqarsinnaassasoq, taakkumi oqaloqatiginninneq sakkutut atorlugu suliaqanertik sungiusimammasuk, Naalakkersuisut siunnersuutigisimavaat.

Tassunga atatillugu misiligutaasumik aaqqiissummi akunnermuliuttunngortussat ilinniartinneqarnissaannut pilersaarutip ilaatinneqarnissaata pingaaruteqassusia Pinerluttunik Isumaginnittut tikkuarpaat.

4. Naalakkersuisut Justistministerianut misiligutaasumik aaqqiissuussinissamik suliaqartoqarnissaa pillugu saaffiginninnermi innersuussutit siunnersuutilluunniit sorliit ilanngussimavaat?

Akissut:

Apeqquummi 3-mi innersuussutit taaneqartut tamerik Inatsiseqarnermut ministereqarfimmut noqqaassuteqarnermi ilaatinneqarput.

5. Naalakkersuisut qanoq suliami matumani Inatsisartut akuutissimavaat?

Namminersorneq pillugu inatsimmi § 18, imm. 2-p malitsigisaanik “Aqutsinikkut malittarisassat Kalaallit Nunaanni kisimi atuuttussat imaluunniit Kalaallit Nunaannut immikkut pingaarutillit atortussanngortinneqarnissaat sioqqullugu Namminersorlutik Oqartussat oqaaseqaataat utaqqineqaqqaartassaaq.” Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 26, 18. november 2010-meersumi § 13, imm. 2 malillugu Kalaallit Nunaannut sunniutilinnik inatsisissatut naalagaaffilluunniit isumaqatigiissutissaattut danskit

naalackersuisuisa siunnersuutaat kisimik Inatsisartunut
saqqummiunneqartassapput.

Taamaalilluni Inatsisartut suliap ingerlanerani ilaatinneqarsimanngillat, kisianni UKA2020/98-imut akissuteqaammut atatillugu – taamaattoq qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqartoqarnera pissutigalugu Inatsisartuni naammassillugu suliarineqanngitsoortoq – 2020-imi aprilimi qallunaat naalackersuisui nalunaarutissatut missingiummik suliaqaqqullugit Naalackersuisut noqqaavigisimagaat, Inatsisartunut ilimatitsissutigineqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Aqqaluaq B. Egede